

Preken

Uitgave van de Opstandings- en Detakerk

25 december 2012 – kerstmorgen

Jesaja 52, 7-10

Johannes 1,1-14

Gemeente van onze Heer, Jezus Christus,

Na de preek zingen we een nieuw lied. En nog een moeilijk lied ook. Gelukkig hebben we een cantor in ons midden, een die zich geroepen weet tot zingen, omdat God mensen oproept tot zingen, omdat wij als gemeente hem roepen tot zingen: Zing, cantor, zing. Zing een nieuw lied voor God de Heer. Dat is het allermooiste wat wij op deze kerstmorgen kunnen doen. Juist zo laten wij zien dat we het ook echt geloven, vanmorgen, dat God een nieuw begin met deze wereld maakt. Een nieuw 'in den beginne'. Goede Schepping opnieuw. Dat is wat de evangelist Johannes ons op kerstmorgen vertelt. Wat 'in den beginne' was, sinds het begin, dat geschiedt nu wéér! Gods scheppend woord klinkt opnieuw, met kerst. En wat kunnen wij dan beter doen dan op deze nieuwe schepping te antwoorden met een nieuw lied. Zing een nieuw lied voor God den Here. Niet voor niets opent de kerk al eeuwenlang de kerstmorgen met díe Psalm, Psalm 98. Laten we het gewoon doen, vandaag. Een nieuw lied. Maar, beste cantor, wil jij ons zo a.u.b. helpen met dat nieuwe lied, opdat we die aloude kerstpsalm vandaag niet voor niets gezongen hebben?

Kerst volgens de evangelist Johannes, op kerstmorgen, is een heel ander kerstfeest dan het kerstfeest van de kerstnacht volgens de evangelist Lukas. Johannes vertelt ons niets over een kindje in de kribbe, in doeken gewikkeld, laat staan over os en ezel, en herders in diezelfde landstreek. Geen dromen voor Jozef, geen zwangere Maria, en zelfs geen wijzen die helemaal uit het Oosten komen om dit kind. In het kerstverhaal van Johannes verschijnt Jezus niet als klein kind, maar min of meer als volwassen gestalte. In de kerstmorgen met Johannes hebben we alles achtergelaten wat mogelijk leek op een kinderfeestje. Kerstmorgen met Johannes is een feest voor volwassen mensen – en voor alle duidelijkheid, ook 14-jarigen kunnen héél volwassen zijn. Het kerstgeloof van Johannes is een geloof voor volwassen mensen. Voor mensen die weten hoe rauw het mensenleven soms / vaak kan zijn. Voor mensen die weten hoe ingewikkeld de keuzes vaak zijn waar je als volwassen mens voor komt te staan. Hoe intens het verdriet is dat mensen kan overkomen. Midden tussen die mensen verschijnt de mens van kerst, aldus Johannes. Ineens is Hij er, als nieuw. En tegelijk als zo oud. Dit is Gods schepping opnieuw. In de gestalte van een mens van vlees en bloed. Het woord van den beginne is vlees-en-bloed geworden. Een mens als jij en ik.

Kerst voor volwassen mensen. Maar ook volwassen mensen hebben troost nodig. Voelbaar een arm om zich heen. Een mens die je wangen droogt als ze van tranen nat zijn. Een mens die jou bevroegt, die naar je luistert, die jou beter verstaat dan je het zelf kan zeggen, een mens die met je zoekt, wikt, weegt... hoopt op zegen. Een mens die dan je hand grijpt. Met jou opstaat, 'kom, laten we op weg gaan'. Ook volwassen mensen, juist volwassen mensen willen hoorbaar aangesproken, tastbaar aangeraakt worden. Die mens van Johannes... hoe ziet die er eigenlijk uit. Kijk, bij dat baby'tje in de kerststal zien we van alles voor ons. Maar wat voor mens, medemens, laat Johannes ons eigenlijk zien?

Licht! Zegt Johannes dan. Deze mens was licht, één en al licht. Soms kom je ze tegen, mensen die iets uitstralen. Veel uitstralen. Warmte, licht. Met zo iemand in de buurt zie je ineens de dingen veel helderder. Je ziet ineens waar je bent. Waar wegen zijn. Je ziet de mensen om je heen. Licht maakt ook dat jij gezien wordt. Licht laat zien wie jij bent, vanwaar je komt, waarheen je gaat. Licht is deze mens, aldus Johannes. Met zo iemand naast je is het duister ineens niet meer oppermachtig. Zo'n stralend mens is deze mens van kerst.

Dat licht komt diep van binnen. Maar onbelemmerd straalt het naar buiten. Niets van dat licht en die warmte houdt hij voor zichzelf. Alles wat hij is aan licht deelt hij met de mensen om hem heen. Al dat licht gaat dwars door zijn huid heen. En dat mag een wonder heten. Want waar de huid van deze mens transparant is van binnen naar buiten, daar is het omgekeerd net zo. Net zo dun is zijn huid waar het onze pijn betreft. Hij laat het helemaal toe. Het duister, het verdriet, onze zorgen. Hij deelt het allemaal met ons, helemaal met ons. Alle pijn van de wereld dringt eindeloos diep in hem door. Soms kom je mensen tegen die durven leven zonder pantser. Die geen dikke huid hebben gekweekt, die tenminste het ergste buiten houdt. Zich niet verschuilen achter een muur. Zo is ook deze kerstmens eindeloos transparant. En daarmee eindeloos kwetsbaar. Alles van buiten laat hij toe. Onbeperkt. Niet omdat hij vertrouwt op pantser, op wapens. Maar omdat hij vertrouwt op dat licht, dat in hem schijnt, diep van binnen. Het licht schijnt in de duisternis, eindeloos kwetsbaar, maar de duisternis heeft het niet opgenomen, niet gegrepen. Dit licht kan álle duister aan.

Zo ongeveer ziet deze mens er uit... aldus Johannes. Kerst voor volwassenen. God heel dichtbij. Haast menselijker dan wij zelf mens kunnen zijn. Mede-menselijker dan wij zelf mens kunnen zijn. Een mens die ons onbevungen aanraakt, met zijn licht dat diep van binnen komt. Die ons leven verlicht door te zijn wie hij is, door onbeperkt zijn licht naar buiten te laten stralen.

Maar evenzeer een mens die zich door ons laat raken, door al ons lijden, door al onze zwaarte, onze moeite. Even diep als dat licht bij hem van binnen komt, even diep laat hij ons leven in zich toe. Onbegrensd ontvankelijk. Volkomen transparant. Eindeloos kwetsbaar.

Zo ongeveer ziet de mens er uit die Johannes schetst. God zo nabij. God eindeloos nabij.

Midden onder ons is hij gekomen, deze mens. Aldus Johannes. Je komt hem tegen, steeds weer. Je komt hem tegen in mensen. Mensen die licht uitstralen. Scheppingslicht. Nieuw licht, dat nieuwe kijk geeft op oude zaken. Je komt hem tegen in mensen die jou toelaten. Helemaal, zonder reserves. Zonder dat jouw vragen, jouw pijn, jouw zorgen ergens afketsen.

Deze mens is een nieuw begin. Gods nieuwe begin. Gos schepping opnieuw. Durf je het aan, zo veel nieuws. Durf je het aan, zo veel licht? Durf je het aan, zo veel mens-zijn. Eindelijk echt mens-zijn. Waarlijk mens-zijn. Durf je het aan, te vertrouwen op dit licht van den beginne. Dat alle duister aan kan. Dat al jouw duister aan kan. Door gewoon licht te blijven.

Laat zijn licht stralen over jouw. Laat jouw leven verlichten door hem. Laat je door hem aanraken, aanspreken. Laat zijn hand de jouwe pakken. Kom, ga mee, zegt hij. Nieuw leven tegemoet. Waarlijk mensenleven. Leven in Gods licht. Licht dat jou nieuw laat leven, nieuw laat zingen. Leef met mij dat nieuwe leven. Zing met mij dat nieuwe lied. Ik net als jij, zegt hij. Jij net als ik.

Amen